

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет радіоелектроніки

Факультет інформаційно-аналітичних технологій та менеджменту

(повна назва)

Кафедра економічної кібернетики та управління економічною безпекою

(повна назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету ІТМ

В.Дорош

Володимир ДОРОШЕНКО

(підпис, ім'я, прізвище)

«30» серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Економічна діагностика

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти другий (магістерський)

(бакалаврський, магістерський, освітньо-науковий)

спеціальність 051 Економіка

(код і повна назва спеціальності)

освітньо-професійна програма

(професійна або наукова)

Економічна кібернетика

(повна назва програми)

Харків – 2024 р.

Розробник(и): О.В. Мурзабулатова, доцент кафедри економічної кібернетики та управління економічною безпекою, к.е.н., доцент
(ініціали, прізвище, посада, науковий ступінь, вчене звання)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри економічної кібернетики та управління економічною безпекою

Протокол від «30» серпня 2024 р. № 1

Завідувач кафедри

(підпис)

Тетяна ПОЛОЗОВА
(ім'я, прізвище)

Гарант освітньо-професійної програми

(підпис)

Валентина КИРІЙ
(ім'я, прізвище)

Схвалено методичною комісією факультету ІТМ

Протокол від «30» серпня 2024 р. № 1

Голова методичної комісії

(підпис)

Аліна ШАФРОНЕНКО
(ім'я, прізвище)

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни*	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС* – 6	Обов'язкова дисципліна базової (професійної) підготовки за спеціальністю 051 Економіка	
Змістових модулів – 3	Рік підготовки:	
	1-й	1-й
Індивідуальних завдань*: РГЗ та КР – 1 Курсова робота (проект) – 1	Семестр	
	1-й	1-й
Загальна кількість годин* – 180	Кількість годин	
	180	180
Мова навчання – українська	Навчальні заняття:	
	1) лекції, год.	
	30	16
	2) практичні, год.	
	18	10
	3) лабораторні, год.	
	-	-
	4) консультації, год.	
	12	22
	Самостійна робота, год.	
	120	132
	в тому числі: 1) РГЗ та КР, год.	
	4	8
	2) курсова робота (проект), год.	
	30	30
	Вид контролю: комбінований екзамен	

Примітка.

* Відомості з навчального плану.

** Структурна одиниця дисципліни (складається із змістових модулів). Рекомендована кількість модулів дорівнює кількості контрольних точок.

2 МЕТА ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ З ЇЇ ВИВЧЕННЯ

2.1 Мета вивчення дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Економічна діагностика» є комплексне надання знань про використання методичного інструментарію економічної діагностики для ідентифікації стану підприємства у часі та просторі.

«Економічна діагностика» є обов'язковою дисципліною базової (професійної) підготовки за спеціальністю 051 Економіка.

2.2 Результати навчання

За результатом вивчення дисципліни здобувачі повинні:

знати:

- інструментарій економічної діагностики;
- сучасні тенденції розвитку теорії та практики економічної діагностики;
- основи управлінської діагностики;
- основні аспекти фінансової діагностики;
- напрямки комплексної економічної діагностики результатів діяльності підприємства;

вміти:

- використовувати методи економічної діагностики для розв'язання практичних економічних задач на макрорівні;
- ідентифікувати стан підприємства у часі та просторі;
- робити коректні висновки щодо отриманих результатів кількісного аналізу;
- аналізувати процеси на окремих ринках як на мікро-, так і на макрорівні.

Перелік сформованих компетентностей (відповідно до освітньо-професійної програми):

- загальні:

ЗК2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

- спеціальні (фахові, предметні):

СК3. Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки.

СК6. Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси.

Програмні результати навчання (відповідно до освітньо-професійної програми):

РН1. Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем.

РН4. Розробляти соціально-економічні проекти та систему комплексних дій щодо їх реалізації з урахуванням їх цілей, очікуваних соціально-економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та інших обмежень.

РН6. Оцінювати результати власної роботи, демонструвати лідерські навички та уміння управляти персоналом і працювати в команді.

РН7. Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропоновані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень.

РН8. Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань.

РН9. Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень.

РН10. Застосовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення у соціально-економічних дослідженнях та в управлінні соціально-економічними системами.

РН11. Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів.

РН12. Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики.

РН14. Розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем.

РН15. Організовувати розробку та реалізацію соціально-економічних проєктів із врахуванням інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення.

2.3 Передумови вивчення дисципліни

Передумовою вивчення дисципліни є раніше здобуті компетентності та результати навчання, що перевіряються під час єдиного фахового вступного випробування зі спеціальності на основі Програми предметного тесту з економіки та міжнародної економіки єдиного фахового вступного випробування для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра, затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України від 11.02.2022 р. № 153 «Про затвердження Програми предметного тесту з економіки та міжнародної економіки єдиного фахового вступного випробування».

Загальна структура предметного тесту передбачає чотири основних розділи: Мікроекономіка, Макроекономіка, Економіка підприємства, Система міжнародних економічних відносин.

Перелік раніше здобутих результатів навчання:

РН2. Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності.

РН3. Вільно спілкуватися з професійних та наукових питань державною та іноземною мовами усно і письмово.

РН5. Дотримуватися принципів академічної доброчесності.

РН13. Оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.

3 ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль I.

Методологічні основи діагностики конкурентного середовища, конкурентоспроможності підприємства та продукції підприємства

Тема 1. Предмет і завдання дисципліни

Суть, завдання і основні напрямки проведення економічної діагностики. Використання результатів економічної діагностики. Інформаційна база діагностики. Методи обробки інформації для цілей діагностики. Види показників, що використовуються у діагностиці.

Тема 2. Діагностика конкурентного середовища підприємства

Фактори, що впливають на конкурентоспроможність підприємства. Аналіз факторів макро- і мікросередовища підприємства. Технологія аналізу ринку методом конкурентної діагностики. Аналіз ринкової частки конкурентів.

Тема 3. Оцінювання стратегічного протистояння підприємств-конкурентів

Стратегія конкуренції на основі прогнозування дій підприємств. Побудова конкурентної карти ринку. Показники оцінки рівня протидії конкурентів.

Тема 4. Діагностика конкурентоспроможності підприємства

Системний підхід до оцінки конкурентоспроможності підприємства. Визначення конкурентоспроможності на основі теорії ефективності конкуренції.

Тема 5. Діагностика конкурентоспроможності продукції підприємства

Стратегія підвищення конкурентоспроможності продукції для вітчизняних підприємств. Параметри та показники конкурентоспроможності товару. Методи оцінювання конкурентоспроможності товару.

Змістовий модуль II.

Діагностика вартості та виробничого потенціалу підприємства

Тема 6. Діагностика майна і ринкова ціна підприємства

Загальні положення. Види оцінної вартості. Методи оцінки вартості. Оцінка майна. Оцінка підприємства в цілому. Оцінка репутації фірми.

Тема 7. Управлінська діагностика

Сутність і основні напрямки управлінської діагностики. Організаційно-управлінський аналіз. Основні етапи. Оцінка персоналу підприємства. Методи оцінки персоналу підприємства.

Тема 8. Діагностика виробничого потенціалу підприємства

Сутність діагностики виробничого потенціалу підприємства. Система показників ефективності виробничо-господарської діяльності підприємства. Аналіз основних техніко-економічних показників діяльності підприємства. Оцінка організаційно-технічного рівня виробництва.

Змістовий модуль III.

Діагностика фінансової діяльності та економічної безпеки підприємства

Тема 9. Фінансова діагностика

Сутність, завдання і напрямки фінансової діагностики. Агрегування бухгалтерської звітності для цілей фінансової діагностики. Попередня оцінка динаміки фінансового стану підприємства. Алгоритм розрахунку основних показників фінансового стану підприємства.

Тема 10. Діагностика економічної безпеки підприємства

Характеристика економічної безпеки підприємства. Внутрішньовиробничі складові економічної безпеки. Позавиробничі складові економічної безпеки. Інтегральна оцінка рівня економічної безпеки підприємства.

Тема 11. Діагностика економічної культури підприємства

Економічна культура як категорія. Типи економічної культури. Функції економічної культури. Загальні характеристики економічної культури. Фактори, що впливають на економічну культуру. Вплив підприємництва на розвиток економічної культури.

4 СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		лк	пз	конс	с.р.		лк	пз	конс	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль I. Методологічні основи діагностики конкурентного середовища, конкурентоспроможності підприємства та продукції підприємства										
Тема 1. Предмет і завдання дисципліни	10	2	-	-	8	10	-	-	2	8
Тема 2. Діагностика конкурентного середовища підприємства	13	2	2	1	8	16	2	2	2	10
Тема 3. Оцінювання стратегічного протистояння підприємств-конкурентів	13	2	2	1	8	10	-	-	2	8
Тема 4. Діагностика конкурентоспроможності підприємства	13	2	2	1	8	14	2	2	2	8
Тема 5. Діагностика конкурентоспроможності продукції підприємства	15	4	2	1	8	12	-	-	2	10
Разом за змістовим модулем I	64	12	8	4	40	62	4	4	10	44
Змістовий модуль II. Діагностика вартості та виробничого потенціалу підприємства										
Тема 6. Діагностика майна і ринкова ціна підприємства	12	2	2	1	7	12	2	-	2	8
Тема 7. Управлінська діагностика	12	2	2	1	7	16	2	2	2	10
Тема 8. Діагностика виробничого потенціалу підприємства	18	4	2	1	11	14	2	-	2	10
Разом за змістовим модулем II	42	8	6	3	25	42	6	2	6	28
Змістовий модуль III. Діагностика фінансової діяльності та економічної безпеки підприємства										
Тема 9. Фінансова діагностика	18	4	2	3	9	16	2	2	2	10
Тема 10. Діагностика економічної безпеки підприємства	15	4	2	1	8	16	2	2	2	10
Тема 11. Діагностика економічної культури підприємства	11	2	-	1	8	14	2	-	2	10
Разом за змістовим модулем III	44	10	4	5	25	46	6	4	6	30
Курсова робота	30	-	-	-	30	30	-	-	-	30
Індивідуальне завдання										
Індивідуальне завдання (контрольна робота)					4					8
Усього годин за семестр	180	30	18	12	120	180	16	10	22	132

5 ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Діагностика конкурентного середовища підприємства	2	2
2	Оцінювання стратегічного протистояння підприємств-конкурентів	2	-
3	Діагностика конкурентоспроможності підприємства	2	2
4	Діагностика майна і ринкова ціна підприємства	2	-
5	Управлінська діагностика	2	2
6	Діагностика виробничого потенціалу підприємства	2	-
7	Фінансова діагностика	2	2
8	Діагностика економічної безпеки підприємства	2	2
9	Діагностика економічної культури підприємства	2	-
	Усього	18	10

6 ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Лабораторні роботи не передбачені навчальним планом.

7 САМОСТІЙНА РОБОТА

№	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Вивчення теоретичного матеріалу з використанням конспектів і навчальної літератури	32	32
2	Підготовка до практичних занять	30	40
3	Виконання індивідуального завдання	28	30
4	Курсова робота	30	30
	Усього	120	132

8 ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

8.1 Розрахунково-графічні завдання (РГЗ) та контрольні роботи (КР)

№	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	КР 1. Роль та місце діагностики корпоративної культури в системі бізнес-діагностики.	4	8
	Усього	4	8

Контрольна робота виконується виключно англійською мовою.

8.2 Курсова робота (проект)

№	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Підготовка теоретичної частини	10	10
2	Розрахункова частина	10	10
3	Оформлення пояснювальної записки	9	9
4	Захист курсової роботи	1	1
	Усього	30	30

Курсова робота виконується згідно із методичними вказівками до виконання курсової роботи з дисципліни «Економічна діагностика» для здобувачів усіх форм навчання другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 051 Економіка, освітньо-професійної програми «Економічна кібернетика».

Рейтингова оцінка за курсову роботу

№ етапу	Найменування етапу	Кількість годин	Рейтингова оцінка
		денна/заочна форма	
1	Теоретична частина	4	10-20
	1.1 Аналіз предметної області та огляд літературних джерел	4	
2	Практична частина	24	30-40
	2.1 Економічна постановка задачі	4	
	2.2 Економічна постановка задачі	5	
	2.3 Вхідна інформація	3	
	2.4 Вихідна інформація	2	
	2.5 Розрахунки	10	
3	Оформлення пояснювальної записки	2	
4	Захист курсової роботи		20-40
	Загальна кількість	30	60-100

9 МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ

Вивчення дисципліни «Економічна діагностика» здійснюється зі застосуванням різних методів.

Словесні методи навчання містять *лекції*, які розкривають сутність наукових понять, явищ та процесів, які пов'язані загальною темою; *пояснення*, за допомогою яких розкривається сутність закону або процесу з використанням попереднього досвіду здобувачів; *розповіді* з метою

спонукання здобувачів до створення в уяві певного образу; евристичних та репродуктивних *бесід*, які передбачають приведення попередніх знань до усвідомлення нових явищ та понять.

Наочні методи навчання, які передбачають *демонстрацію* (показ процесів у динаміці), *ілюстрацію* (схеми, графіки) та *спостереження* (сприймання процесів без втручання у ці процеси).

Практичні методи навчання сприяють формуванню вмінь і навичок, логічному завершенню ланки пізнавального процесу стосовно конкретної теми або розділу. Вони містять: *семінарські заняття*, спрямовані на використання набутих знань у розв'язанні практичних завдань; також виконання *письмових вправ* з метою цілеспрямованого повторення здобувачами окремих дій задля формування умінь та навичок за дисципліною.

10 МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА РЕЙТИНГОВА ОЦІНКА ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

10.1 Розподіл балів, які отримують здобувачі (кількісні критерії оцінювання)

Оцінювання знань здобувачів з дисципліни здійснюється на основі результатів поточного контролю, модульного контролю та екзамену, які втілюються у заліковому модульному та підсумковому модульному контролі.

Завданням **поточного контролю** є перевірка розуміння та засвоєння певного матеріалу, що здійснюється під час лекційних, семінарських занять у формах обговорення здобувачами актуальних питань дисципліни, аналізу ситуацій (аудиторна робота), оцінювання результатів їх самостійної роботи та виконання індивідуальних завдань.

Завданням **модульного контролю (МК)** є перевірка засвоєння навчального матеріалу, який міститься у залікових модулях, що реалізуються у відповідних формах навчального процесу. Завдання, що виносяться на модульний контроль, оцінюються в балах. Модульний контроль проводиться письмово у вигляді тестів або контрольної роботи.

Заліковий модульний контроль (ЗМК) – оцінювання знань здобувачів за кожним із залікових модулів, яке здійснюється на основі визначення суми балів за результатами поточного контролю за аудиторну та самостійну роботу

та модульної контрольної роботи. За підсумками трьох модулів з дисципліни знання здобувачів оцінюються у діапазон балів від 0 до 100.

Завданням **екзамену** є перевірка розуміння здобувачем програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо. Завдання, що виносяться на екзамени, оцінюються в діапазоні від 0 до 100 балів.

Підсумковий модульний контроль (ПМК-екзамени) проводиться за розкладом деканату в екзаменаційну сесію; загальна оцінка з навчальної дисципліни визначається:

$$\text{ПМК-екзамени} = 0,6 * O_{\text{сем}} + 0,4 * O_{\text{екз}},$$

де $O_{\text{сем}}$ – сума балів, отриманих здобувачем за 100-бальною шкалою протягом семестру;

$O_{\text{екз}}$ – сума балів, отриманих здобувачем за 100-бальною шкалою на екзамені.

0,6 і 0,4 – вагові коефіцієнти значущості отриманих балів протягом семестру та на екзамені відповідно.

Білет для письмового (комбінованого) іспиту складається з двох теоретичних запитань та практичного завдання. Теоретичні запитання оцінюються за 100-бальною шкалою в 30 балів кожне, практичне завдання – в 40 балів.

Оцінка за семестр складається з суми балів, отриманих здобувачем за 100-бальною шкалою протягом семестру:

Вид заняття / контрольний захід	Оцінка $O_{\text{сем}}$
Пз № 1	5
Пз № 2	10
Пз № 3	10
Пз № 4	10
Контрольна точка 1	35
Пз № 5	10
Пз № 6	5
Пз № 7	10
Пз № 8	10
Пз № 9	10
Контрольна робота № 1 (індивідуальне завдання)	20
Контрольна точка 2	65
Усього за семестр	100

10.2 Якісні критерії оцінювання

Необхідний обсяг знань для одержання позитивної оцінки:

1. Діагностика конкурентного середовища підприємства.
2. Діагностика конкурентоспроможності підприємства.
3. Фінансова діагностика.
4. Діагностика економічної безпеки підприємства.

Необхідний обсяг умінь для одержання позитивної оцінки:

1. Збирати, систематизувати та аналізувати внутрішню і зовнішню інформацію про підприємства.
2. Діагностувати конкурентоспроможність продукції підприємства.
3. Діагностувати конкурентоспроможність підприємства на ринку.
4. Оцінювати ризики при проведенні економічної діагностики.
5. Здійснювати діагностику виробничої програми підприємства та її ресурсного забезпечення.
6. Оцінити ефективність виробничого потенціалу підприємства.
7. Аналізувати фінансову звітність підприємства з використанням фінансових коефіцієнтів.
8. Здійснювати діагностику економічної безпеки бізнесу.

Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру.

Задовільно, E (60-65): виставляється здобувачу, що виявив знання основного навчального матеріалу в мінімальному обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; в основному виконував завдання, передбачені програмою; ознайомився з основною літературою, рекомендованою програмою; припустив помилки у відповіді на запитання при співбесідах, тестуванні та при виконанні завдань тощо, які він може усунути лише під керівництвом та за допомогою викладача.

Задовільно, D (66-74): заслуговує здобувач, який виявив знання основного навчально-програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання й майбутньої роботи за спеціальністю, впорався з виконанням завдань, передбачених програмою; припустив значну кількість помилок або недоліків у відповіді на запитання при виконанні завдань тощо, принципові які може усунути самостійно.

Добре, С (75-89): заслуговує здобувач, який виявив повні знання навчально-програмного матеріалу при виконанні передбачених програмою завдань, але припустив ряд помітних помилок; засвоїв основну літературу, рекомендовану програмою; показав систематичний характер знань з дисципліни; здатний до їх самостійного використання та поповнення в процесі подальшої навчальної роботи і професійної діяльності.

Відмінно, В (90-95): виставляється здобувачу, який виявив систематичні та глибокі знання навчального матеріалу з даної дисципліни вище середнього рівня. Він продемонстрував уміння вільно виконувати завдання, передбачені програмою; засвоїв літературу, рекомендовану програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та їх значення для подальшої професійної діяльності.

Відмінно, А (96-100): заслуговує здобувач, який виявив всебічні систематичні та глибокі знання навчально-програмного матеріалу, вміння вільно виконувати завдання, що передбачені програмою, засвоїв основну та додаткову літературу, яка рекомендована програмою; проявив видатні творчі здібності в розумінні, в логічному, чіткому, стислому та ясному трактуванні навчально-програмного матеріалу; засвоїв основні поняття дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності.

Критерії оцінювання знань та вмінь здобувача на комбінованому екзамені.

Задовільно, Е (60-65): знання основ теоретичного програмного матеріалу за питаннями екзаменаційного білету. За наявності в екзаменаційному білеті розрахункового завдання: загальний підхід до розв'язання задачі є правильним, але в цілому результати розрахунків є невірними, що обумовлено помилками у проміжних розрахунках, відсутні загальні висновки за кінцевими результатами розв'язання задачі, наявність некоректно представленого табличного та графічного матеріалу, наявність великої кількості синтаксичних, граматичних, семантичних, стилістичних недоліків та помилок.

Задовільно, D (66-74): знання основ навчально-програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання, за питаннями екзаменаційного білету. За наявності в екзаменаційному білеті розрахункового завдання: загальний підхід до розв'язання задачі є правильним, але в цілому результати розрахунків є невірними, обрано неоптимальний метод розв'язання задачі,

присутні помилки у проміжних розрахунках, присутні загальні обґрунтовані висновки за кінцевими результатами розв'язання задачі, наявність некоректно представленого табличного та графічного матеріалу, наявність синтаксичних, граматичних, семантичних, стилістичних недоліків та помилок.

Добре, С (75-80): повне знання програмного теоретичного матеріалу, розкриття питань екзаменаційного білету. За наявності в екзаменаційному білеті розрахункового завдання: в цілому результати розрахунків є вірними, але обрано неоптимальний метод розв'язання задачі, наявність некоректно представленого табличного та графічного матеріалу, наявність синтаксичних, граматичних, семантичних, стилістичних недоліків та помилок, відсутні розшифровки умовних позначень до розрахункових формул, наведені стислі неповні висновки.

Добре, С (81-89): повне знання програмного теоретичного матеріалу, системний характер знань з дисципліни, розкриття питань екзаменаційного білету. За наявності в екзаменаційному білеті розрахункового завдання: задача в цілому вирішена вірно, наведені розрахункові формули з розшифровкою всіх умовних позначень, наведені розгорнуті висновки щодо результатів розв'язання, наведені всі проміжні розрахунки, які є вірними, але є наявність некоректно представленого табличного та графічного матеріалу, наявність синтаксичних, граматичних, семантичних, стилістичних недоліків та помилок.

Відмінно, В (90-95): глибокі, систематизовані знання теоретичного програмного матеріалу, повне розкриття та обґрунтування відповідей на питання екзаменаційного білету. За наявності в екзаменаційному білеті розрахункового завдання: задача вирішена вірно, що передбачає вибір оптимального методу розв'язання задачі, наведення всіх розрахункових формул з розшифровкою всіх умовних позначень, наведення повних розгорнутих висновків, наведення всіх проміжних розрахунків, які є вірними, але є наявність некоректно представленого табличного та графічного матеріалу, наявність синтаксичних, граматичних, семантичних, стилістичних недоліків та помилок.

Відмінно, А (96-100): всебічні, глибокі, систематизовані знання та логічне трактування теоретичного програмного матеріалу, повне розкриття та обґрунтування відповідей на питання екзаменаційного білету. За наявності в екзаменаційному білеті розрахункового завдання: задача вирішена вірно, що передбачає вибір оптимального методу розв'язання задачі, наведення всіх розрахункових формул з розшифровкою всіх умовних позначень, детальне викладення процесу розв'язання задачі, наведення повних розгорнутих

висновків за результатами розрахунків та відсутність синтаксичних, граматичних, семантичних, стилістичних помилок, коректно та грамотно представлений табличний та графічний матеріал.

Отримані бали переводяться за національною шкалою та шкалою ЄКТС.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка з дисципліни	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		екзамен, курсовий проєкт (робота), практика	залік
96-100	A	5 (відмінно)	зараховано
90-95	B	5 (відмінно)	
75-89	C	4 (добре)	
66-74	D	3 (задовільно)	
60-65	E	3 (задовільно)	
35-59	FX	2 (незадовільно)	незараховано
1-34	F		

11 МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

11.1 Базова література

1. Економічна діагностика: підручник / В. Л. Дикань, І. В. Токмакова, В. О. Овчиннікова та ін. Харків: УкрДУЗТ, 2022. 285 с.
2. Крикавський Є. В., Люльчак З. С. Економіка і фінанси підприємств: підручник; Нац. ун-т «Львівська Політехніка». Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2021. 693 с.
3. Атюшкіна В.В., Бурко Я. В., Галгаш Р. А. Економічна діагностика: навч. посіб.; Східноукр. нац. ун-т ім. Володимира Даля. Київ: Аграр Медиа Груп, 2018. 233 с.
4. Бедринець М. Д., Довгань Л. П., Ліснічук О. А. Фінансова діагностика: навч. посіб.; Ун-т держ. податк. служби України. Ірпінь: УДФСУ, 2021. 297 с.
5. Гусева О. Ю., Воскобоева О. В., Ромащенко О. С. Економічна діагностика: навчальний посібник. Київ: Державний університет телекомунікацій, 2021. 164 с.
6. Економіка підприємства: підручник під заг. ред. д.е.н., проф. Ковальської Л.Л. та проф. Кривов'язюка І.В. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2020. 700 с.
7. Економіка та управління підприємствами: теорія, практика, перспективи розвитку: колект. монографія / [К. С. Жадько та ін.]; Центр фінанс.-екон. наук. дослідж. Полтава: Астроя, 2021. 188 с.
8. Економіка і управління підприємствами: теорія, методика, практика: колект. монографія / [В. М. Антоненко та ін.]; Центр фінанс.-екон. наук. дослідж. Полтава: Астроя, 2020. 240 с.
9. Економіка і фінанси підприємства: навч. посіб. / І. М. Метошоп [та ін.]; [за заг. ред. І. М. Метошоп]; Івано-Франків. нац. техн. ун-т нафти і газу, Каф. приклад. економіки, Каф. фінансів. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2020. 490 с.
10. Економіка підприємства: підручник / [Л. Л. Лазебник та ін.]; за ред. д-ра екон. наук, проф. Л. Л. Лазебник ; Ун-т держ. фіск. служби України. Ірпінь: Ун-т ДФС України, 2021. 425 с.
11. Стеценко С. П., Сорокіна Л. В., Ізмайлова К. В. Фінансовий аналіз та економічна діагностика: навч. посіб. для студентів галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спец. 051 «Економіка»; Київ. нац. ун-т буд-ва і архітектури. Київ: КНУБА, 2019. 159 с.

11.2 Допоміжна література

12. Краузе О. І., Синькевич Н. І., Юрик Н. Є. Економічний аналіз та контроль кризових явищ у діяльності підприємств. Галицький економічний вісник. 2024. № 1. С. 14-24.

13. Ходаківський В. М., Аврамець І. С., Дурицька Д. М., Євдоченко Н. О., Циганець Ю. Ю. Економічна діагностика конкурентоспроможності підприємств в середньостроковій перспективі їх ефективного розвитку та сталого функціонування. Ефективна економіка. 2023. № 5. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2023_5_68.

14. Економічний аналіз умов формування та функціонування корпоративного сектору в Україні. Управління економікою: теорія та практика. 2023. С. 147-159. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ue_2023_2023_13.

15. Марусяк Н. Л., Рачинський М. А. Фінансовий стан підприємства та його оцінка. Ефективна економіка. 2023. № 12. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2023_12_48.

16. Polozova T., Stepanenko S., Murzabulatova O., Ponomarov S. Specific of the creation and functioning of the financial and economic security system of business entities. Український журнал прикладної економіки та техніки. 2023. Том. 8. № 3. С. 70-77.

17. Черевко Г., Коцай В. Циркулярна економіка, соціальна відповідальність та конкурентоспроможність підприємства. Аграрна економіка. 2023. Т. 16, № 3-4. С. 15-26. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ae_2023_16_3-4_4.

18. Андріїв Н. М. Економічна безпека підприємства в умовах цифровізації ринку праці: теоретичні та практичні аспекти: монографія; Львів. держ. ун-т внутр. справ. Львів: Растр-7, 2023. 319 с.

19. Андрієнко М. М., Корж Л. О. Економічна діагностика конкурентоспроможності підприємства на ринку транспортних послуг. *Бізнес Інформ*. 2022. № 11. С. 149-154.

20. Семенча І. Є. Ковальов М. С. Макроекономічний аналіз ефективності регулювання економіки України: ретроспектива та сучасний фінансово-економічний стан. Проблеми економіки. 2022. № 2. С. 66-75.

21. Бержанір І. А. Діагностика формування фінансового капіталу суб'єктів господарювання. *Modern economics*. 2021. № 25. С. 6-11. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/modecon_2021_25_3.

22. Біляк Ю. В., Старюк В. В. Діагностика фінансового стану підприємства в системі контролінгу. Ефективна економіка. 2022. № 7. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2022_7_21.

23. Бондар Ю. А., Легінькова Н. І., Фабрика І. В. Аналіз методик визначення рівня конкурентоспроможності продукції підприємства. Вісник післядипломної освіти. Серія : Соціальні та поведінкові науки. 2022. Вип. 22. С. 161-178. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vispdoso_2022_22_12.

24. Баліцька В. В., Пискун Л. М. Діагностика капіталізації економічних агентів України на базі активів і власного капіталу. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 24. С. 26-33.

25. Батрак О. В. Діагностика фінансової результативності підприємств з виробництва одягу: проблеми макро- і мікрорівня. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 5-6. С. 47-53. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2020_5-6_9.

26. Батрак О. В., Тарасенко І. О. Фінансова діагностика кризи на швейних підприємствах: сегментація за розміром. *Бізнес Інформ*. 2020. № 4. С. 172-179. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2020_4_22.

27. Бріль М. С., Пивавар І. В. Методика макроекономічного дослідження рівня соціальної напруженості: аналіз, оцінка, діагностика. *Бізнес Інформ*. 2019. № 10. С. 105-114. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2019_10_16.

12 ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

28. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>

29. Наукова бібліотека Харківського національного університету радіоелектроніки. URL: <http://lib.nure.ua>

30. Електронний архів відкритого доступу Харківського національного університету радіоелектроніки. Наукові праці викладачів кафедри економічної кібернетики та управління економічною безпекою URL: <http://openarchive.nure.ua/handle/document/67>

31. Навчальні матеріали он-лайн. URL: https://pidruchniki.com/84386/ekonomika/ekonomichna_bezpeka_pidpriyemstva

32. Електронний журнал «Ефективна економіка». URL: <http://www.economy.nayka.com.ua>

33. Електронний науково-практичний журнал «Інфраструктура ринку». URL: <http://www.market-infr.od.ua/uk/>